

Seat No. : _____

XC-107

T.Y.B.A.

March-2013

Political Science : Paper - IX

(Local Self Government & Panchayati Raj)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧. “સ્થાનિક સ્વ-સરકાર ભારતીય લોકશાહીની એક મુખ્ય સંસ્થા છે.” – ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
ભારતમાં સ્થાનિક સરકારના ઈતિહાસ વિગતે સમજાવો.
૨. શહેરી સરકારની રચના અને કાર્યોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
મ્યુનિસિપલ કમિશનરની ભૂમિકાની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો.
૩. શું તમે માનો છો કે બળવંતરાય મહેતાએ આપેલા સુઝાવો સંપૂર્ણ રીતે સ્વીકાર્ય છે ? કારણો આપો. ૧૪
અથવા
નૂતન પંચાયતીરાજ ધારા વિશે એક વિસ્તૃત નોંધ લખો.
૪. શું તમે માનો છો કે પંચાયતમાં રાજકીય પક્ષોની દરમ્યાનગીરી વધતી જાય છે ? તમારી દલીલો આપો. ૧૪
અથવા
“ભારતમાં પંચાયતીરાજની કામગીરીમાં ઘણી બધી સમસ્યાઓ છે.” – શું તમે સમંત છો ?
૫. કેન્દ્ર સરકાર, રાજ્ય અને પંચાયત વચ્ચેનાં સંબંધોની સમીક્ષા કરો. ૧૪
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)
(અ) સ્થાનિક સરકારના કાર્યો
(બ) શહેરી સરકારના નાણાંઓ (સ્ત્રોતો)
(ક) અશોક મહેતા સમિતિ અહેવાલ
(ડ) પંચાયતીરાજ વિશે મહાત્મા ગાંધીના વિચારો

Seat No. : _____

XC-107

T.Y.B.A.

March-2013

Political Science : Paper - IX
(Local Self Government & Panchayati Raj)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. 'Local self government is an important institution of Indian democracy.' Discuss. **14**

OR

Explain in detail the history of local Government in India.

2. Discuss the composition and function of Urban Government. **14**

OR

Critically analyse the role of Municipal Commissioner.

3. Do you think that the suggestions given by Balwant Rai are totally acceptable ? Give reasons. **14**

OR

Write a detailed note on New Panchayati Raj Act.

4. "Do you think that the interference of political parties in the Panchayats are increasing." – Give your arguments. **14**

OR

"There are many problems in the working of Panchayati Raj in India." – Do you agree ?

5. Analyse the relations between centre, state and the Panchayats. **14**

OR

Write short notes on (any **two**) :

- (a) Function of Local Government.
- (b) Finances of Urban Government.
- (c) Ashok Mehta Committee Report.
- (d) Mahatma Gandhi's views on Panchayati Raj.